

Je smutné být pták a neumět létat

Marie Černá (1. místo v I. kategorii)

Daleko na jihu žila rodinka tučňáků. Měli tam vše potřebné k životu. Chladné prostředí i potravu. Celý den si tam jen hráli a dováděli. Všem se tento pohodlný život líbil, až na jednoho malinkého tučňáka. Tento tučňák se zevnějškem od všech ostatních příliš nelišil. To, co ho od nich dělilo, byly jeho sny.

„Ty se máš, že jsi tukan,“ povzdechl si tučňák při jednom z hovorů s dalšími obyvateli jižního pólu.

„Proč myslíš?“ nechápal tukan.

„Můžeš si létat, kde chceš a kdy chceš,“ vysvětloval tučňák.

„Ty zase můžeš plavat.“

„Ale to mě nebaví,“ mávl rukou tučňák. „Já bych chtěl létat, vznášet se v oblacích, stoupat výš, až do mraků. Je hrozně smutné být pták a neumět létat.“

„Už jsi to říkal mamince?“ zajímal se tukan.

„Mnohokrát. Myslel jsem, že by mě to třeba mohla naučit. Odpověděla mi, že je to nesmysl. Ať na to raději zapomenou. Tučňáci podle ní nikdy nelítali a nikdy ani létat nebudou. Ale já bych si moc přál létat. Je to můj velký sen.“

„A zkoušel jsi se zeptat i někoho jiného?“ vyzvídal tukan.

„Ano, ale nikdo tady nezná odpověď.“

„Možná, že bys ji našel, kdyby ses za ní vydal,“ podrbal se na bradě tukan.

„Jet hledat odpověď do světa?“ vyřkl ohromeně tučňák. „To je skvělý nápad. Například na kře ledu!“

„Vidím, že už si poradíš sám,“ usmál se tukan a odletěl.

Tučňák se rozběhl k moři hledat vhodnou kru. Chvilí mu trvalo, než ji našel. Jedna pro něj byla příliš malá a potopila by se, druhá příliš velká, takže by byla těžko ovladatelná, další zase moc kluzká a nedalo se na ni vylézt. Konečně našel tu pravou – tak akorát velkou pro malého tučňáka. Naskočil na ni a naposledy zamával domovu. Přepadla ho lítost, že musí opustit svou rodinu, ale při pomýšlení na let vzduchem, jehož tajemství na své cestě možná objeví, ho smutek brzy přešel. Čím dál se ocital od svého domova, tím větší mu bylo v jeho kabátku vedro. Teplé podnebí zapříčinilo i to, že kra začala roztávat. Když už se tučňák začal obávat, že se asi utopí, narazil na pevninu. Vzkročil na břeh a podivilo ho, že pod sebou necítí chladný led. Místo toho ho do nohou páčila suchá, vyhřátá půda. Přemýšlel, kde se to ocitl a rozhlížel se, koho by se mohl zeptat. Tu mu padlo do oka jakési podivné zvíře, které nikdy

neviděl. Bylo daleko větší než on, mělo až nezdravě žlutou barvu a na zádech se mu tyčily dva hrby.

„Prosím vás, pane...“ oslovil zvíře tučňák.

„Velbloud,“ řekl pevným hlasem ten tvor. „Říkej mi prostě velbloud.“

„Tak tedy velbloude,“ znejistěl tučňák. „Nevíte, kde to jsem?“

„No přece v Africe, maličký!“ zasmál se přihloupě ten tvor.

„Aha,“ pokýval učeně tučňák, přestože netušil, co to ta Afrika je. „A nevíte, kde bych se tady mohl naučit létat?“

„To nevím,“ uznal velbloud, „nikdy jsem to vědět nepotřeboval. Ale mnoho karavan putuje na sever, přes poušť. Prý tam žijí tvorové, kteří létat umí. Možná by tě to mohli naučit. Zrovna zítra tam s mým pánem také vyrážíme. Můžeš jet s námi, jestli chceš.“

„Ano!“ vykřikl tučňák. „Ty jsi tak hodný!“

„Ještě se neraduj, prcku,“ zarazil ho. „Cestoval už jsi někdy pouští?“

„Em, ne.“

„Tak to budeš mít těžké, hlavně přes den,“ prohlásil velbloud. „Teploty jsou tam hodně vysoké. Cesta je velmi dlouhá a náročná. Musíš mít velkou kuráž a odhodlání, abys ji absolvoval. Myslíš, že to zvládneš?“

„Určitě,“ řekl tučňák a ukončil rozhovor.

Nazítří se vydali na své dlouhé putování. Tučňák cestoval tajně – v brašně, kterou měl velbloud kolem krku. Dny strávené na poušti byly pro tučňáka velmi těžké. Velké vedro a málo vody se daly jen těžko snášet. I jídla dostávali poskrovnu. A když se velbloudovi podařilo nějaké pro tučňáka získat, tak se stejně nedalo jíst. Vypadalo to, jako by zde neznali žádné ryby ani jiné mořské pochoutky. Netušil, jak dlouho cestovali, dokonce přestal měřit i dny. Cítil se velmi slabý. Ale vše jednou skončí, i trýznivá cesta se jednou dobrala konce a velbloud se svým pánem dorazili do osídlených míst. Muž vedl zvíře kolem chatrčí postavených ze slámy a ze dřeva. Konečně se u jedné z nich zastavil, přivázal ho ke kůlu a vešel dovnitř. Tučňák vyskočil z brašny, kde už mu bylo dusno. Velbloud si ho nevšímal, po únavné pouti si potřeboval odpočinout. Jakmile i tučňák nabral síly, začal se rozhlížet po okolí. Velbloud mu přece sliboval, že za pouští žijí tvorové, kteří ho naučí létat. Vypravil se kolem domků hledat někoho takového. Netrvalo dlouho a narazil na velkého ptáka, dvojnásobného, než byl on sám.

„Vy tam,“ zavolal na něj tučňák. „Umíte létat?“

„Ano,“ podivila se nad tou otázkou ptačí slečinka. „Každý pták přece umí létat.“

„Každý ne,“ povzdechl si tučňák. „Já jsem také pták, ale létat neumím. Nemohla byste mě to naučit?“

„Víš, já nevím, jestli bych to svedla,“ přemýšlela. „Už si ani nepamatuji, kdy jsem se to učila. Tak nějak to mám vrozené. Myslím jako dané od matky přírody. Maminka mi pouze pomohla tento dar najít.“

Tučňák posmutněl. Když si toho slečinka všimla, rychle dodala: „Ale právě jsem se chystala letět daleko, za moře. Až do Evropy. Tam nemají takovou bídu jako tady v Africe. Viděla jsem, že tam létají i lidé, tak proč by ses tam nemohl naučit létat taky. Mohla bych tě tam vzít s sebou. Naskoč mi na záda.“

Tučňák sice neměl ani potuchy o tom, kdo jsou to ti lidé, ale připadalo mu, že to v tuto chvíli není důležité. Hbitě vyskočil ptačí slečince na záda, aby si to nerozmyslela. Ona jen zamávala křídly a už byla ve vzduchu. Létání se zdálo tak lehké, a přesto to stálo tolik úsilí. Peří slečinky bylo velmi kluzké a mnohokrát ze hřbetu málem spadl. Musel mít své tělo zpevněné a udržovat rovnováhu. Sedělo se mu nepohodlně. To všechno ho velmi unavovalo, ale věděl, že nemůže usnout, jinak by spadl. Dokonce to bylo těžší, než putování pouští. Tam alespoň mohl pohodlně sedět ve velbloudově brašně, tady byl na pospas dešti, pálivému slunci, ostrému větru i všem dalším nepříznivým podmínkám. Cesta nad mořem se ukázala ještě horší. Vzduch začal být cítit slanou vodou a ztěžkl. Ptačí slečince se obtížněji letělo. Navíc neměli kde zastavit, aby si odpočinuli. Proto se velmi zaradoval, když dorazili k pevnině.

„Tady tě musím vysadit,“ oznámila mu ptačí slečinka a snesla se dolů. „Dál už poletím sama.“

„Děkuji ti za svezení,“ poděkoval tučňák a slezl z jejích zad.

„Tak sbohem,“ usmála se a opět vzlétla.

„Sbohem,“ zašeptal tučňák a vydal se dál za svým osudem. Ptačí slečinka ho donesla na podivné místo. Zem zde pokrývala zvláštní šedá látka, která páčila do jeho nožiček snad ještě více než vyhřátá půda. Navíc ho jeho kožíšek opět začal nepříjemně hřát. Přemýšlel, kam teď půjde, až spatřil opodál postávat dalšího tajuplného tvora. Neměl křídla ani peří, zato chlupů měl na rozdávání.

„Ahoj,“ pozdravil ho tučňák. „Umíš létat?“

„Odkdy kočky létají?“ zeptala se nevrle neznámá.

„Takže vy také nelétáte?“ ujišťoval se tučňák. „Víte, já také ne, ale hrozně bych si přál naučit se to. Nevíte, jestli by to šlo?“

„Nevím,“ odsekla kočka.

Tučňák si smutně povzdechl. Tón, kterým s ním ten tvor mluvil, ho úplně odradil od jeho putování. Jako by mu tím naznačoval, že nic nemá cenu. Uvědomil si, že se ocitl sám, na neznámém místě a nevěděl, co bude dál. Chtělo se mu plakat, otočil se a chystal se odejít. Kočka si ho teprve nyní pořádně prohlídla a jako by se jí tučňáka zželelo, zavolala na něj: „Počkej. Jednu radu bych možná měla. Zkus vyrazit do Česka, do Moravskýho krasu.“ „Proč?“

„Páč tam sou velký skaliska,“ vysvětlila ledabyle. „Lidi se po nich drápou až k nebi. Třeba chtěj taky lítat. Ale je to dost daleko.“

„Budu muset přejít nějakou poušť?“ zeptal se úzkostlivě tučňák.

„No, spíš džungli,“ řekla kočka. „Betonovou džungli.“

„A co to je ta betonová džungle?“ nechápal tučňák.

„Ani ti přesně nevím,“ zamyslela se kočka. „Jediný, čím jsem si jako jistá je to, že ji postavili lidi. A všechno, co člověk udělá, je prostě blbě. To je známá pravda.“

„A co jsou to ti lidé?“ snažil se vše pochopit tučňák.

„Moc se ptáš, malej. Určitě si poradiš, uvidíš. Se měj. Čau.“

Nato se kočka otočila a odkráčela kamsi do neznáma. Tučňákovi nezbylo nic jiného než se betonovou pouští plahočit sám. Tato cesta se však stala těžší a složitější, než původně předpokládal. A právě zde poznal tvora jménem člověk, který žil v oné betonové džungli. Na své cestě lidi potkával poměrně často, přesto však jejich záměry nikdy nepochopil. Ti tvorečkové se pro něj stávali stále větší záhadou. Hádali se místo toho, aby drželi při sobě. Jedni oplývali bohatstvím a druzí umírali hladem. Přátelili se a potom se nenáviděli. Nechápal jejich chování ani jejich absurdní hodnoty. Třeba to, jak stavěli zaměstnání před život a rodinu. Jak naivně žili pro lepší budoucnost, nedocházelo jim, že jediná důležitá je přítomnost. Mysleli si, že peníze znamenají štěstí, ale už nevěděli, co z nich dělají. Nevěřili v něco jako Bůh, láska, přátelství či naděje, oni měli na vše své teorie, své výpočty, ve kterých uměli dokázat, že nic z toho neexistuje. Litoval toho tvora, který byl evidentně odkázán k zániku. Ta bytost nabývala dojmu, že dobyla svět, tvrdila o sobě, že je pánem všeho tvorstva. A přitom už dávno ztratila víru v krásu každého dne, v malé zázraky či v záblesky štěstí. Bylo mu nanic, když viděl, do čeho se řítí. Někdy se mu chtělo kvůli tomu cestu vzdát, nechat všeho, pouze si lehnout a o nic se nestarat. Vždy to ale dokázal překonat a jít dál. Pevně věřil, že tam někde daleko je krásné místo, ráj na zemi. A tam se splní všechna přání a i tučňáci budou moci létat. Tento sen ho posouval stále dál.

Jednoho dne došel do Moravského krasu. Spatřil nádherné jeskyně i propasti, lesy i louky, ale hlavně veliké skály. Uvnitř cítil, že tohle je místo, které celou tu dobu hledal.

Rozhodl se, že vyleze na nějakou skálu, aby byl blíž nebi, tak jak mu to říkala kočka. Povrch skály se však ukázal velmi kluzkým a lezlo se na něj špatně. Ale on věděl, že už má cíl nadosah a že to nesmí vzdát. Po usilovném snažení se vydrápal celý poškrábaný a unavený až na vrchol. Nadechl se a pohlédl na přírodu kolem sebe.

„Ta Morava je ale krásná!“ vydechl. Připadalo mu, že je králem toho všeho kolem. Přiblížil se ještě kousek k okraji skály, aby toho viděl víc, když tu ouha... Noha se mu smýkla po kluzkém kameni, on uklouzl a začal padat dolů.

„Vždyť já letím!“ došlo mu a jeho hlas se odrazil od stěn skal. Vítr mu vál kolem jeho obličeje a příjemně ho hladil. Dýchal svěží lesní vzduch. Kvůli takové chvíli odplaval ze svého domova na kře ledu, prošel písečnou pouští, přeletěl moře a prodral se betonovou džunglí. Vůbec mu nevadilo, že letí dolů místo nahoru. Jak se tak přibližoval k zemi, mohl si podrobněji prohlédnout i poslechnout přírodu. Ptáky, kteří švitořili nad krásou života, bublající potůček, šum lesa i jeleny pijící ze studánky. Příroda ho úplně uchvátila. Tohle byl ráj na zemi. Nevěděl, že se za chvíli roztříští o kameny, netušil, jak blízko je smrti. A ani ho to nezajímalo. Poprvé v životě byl totiž opravdu šťastný. Věděl, že tenhle pocit lidé ani jeho bratři nikdy nezažijí. Nevěří totiž v krásu života. Do očí mu vyhrkly slzy štěstí a umřel.